

لاپهړه رامانی نازاد

سه بارهت به نامرزی راگه یانندن

نوسینی: Hedengren Uriel

وهرگپړانی له سویدیه وه: قهره نى قادری

ده گرن. نه وه ش به نوره ی خوی پیوستی به پاپه له یان که ره سه ی راگه یانندن وه کوو روژنامه، تهلنقون یان پرؤگرامی راډیوییه وه هه یه.

ناسایبترین شیواز له په یوه نندی گرتندا نه وه په کاتیک دوو کس پیکه وه ده په یقن. نه وه پیسی ده کو تریت په یوه نندی گرتنی شه خسی. به پیچه وانه، له کومه لگایه کی مؤدیرندا نه و زانیاریه ی که نیمه ده مانه ویت به ریگای نامرزی په یوه نندی گشتیدا بؤ گروپیکى گوره بلاوده کرتته وه.

نامرزی په یوه نندی گشتی له دیموکراسیدا بؤ وه په که راډیو تله فزیون بتوانن سه بارهت به و شتانه ی که له کومه لگاد رووده دن پاپورت بلاویکه نه وه، ده بی نه وان نازاد بن که خویان ده نگوباسه کان ه لبریزین.

کس بؤی نییه به هر ناوی کونترول یان بریار له سر نه و وتارانه بدات که دنوسرین، هه روه ها نه و به رانامانه ش که بلاوده کرتته وه.

کاتیک روژنامه وانان به نازادى ده توانن نه وه ی که خویان پییان وایه گرینگه بینوسن و بلاوی بکه نه وه و ده رفه تیش به بیروپای جیواواز بده ن، باس له شکلگرتنی بیروپای گشتی نازاد ده کرتیت. دیموکراسی بی شکلگرتنی بیروپای گشتی نازاد نیمکانی نییه. یارمه تی بؤ روژنامه وانان، هه روه ها بؤ نیمه، پرنسیپی گشتیه. نه وه برتیبه له وه که خه لک ده ستیان به پرتوکول، نوسراوه و کاره کانی لای نیدارات

ژيان له کومه لگایه کی مؤدیرندا بریتیبه له زانیاریه کی په کجار زور. نیمه روژنامه ده خوینینه وه، گوئی له راډیو ده گرین، سه بری تله فزیون و چاو له فلیم ده که ین. خو ت بیرى ل بکه وه.

چرا ده په که له و زانیاریانه که تى سه بارهت به پرسپاری روژانه یان نه و پروداوانه ی که بینوته یان به سهرت هاتوون. له سر نه و به نه مایه شکلیان گرتوه؟

زیده ناووی نییه که کاتیک مرؤف ده لیت، بیروپاوی باه خه کان و گشت شیوازی تیروانینی نیمه سه بارهت به ده وروویه، ناکامی کارتیکه رى نامرزی په یوه نندی گشتین.

کاتیک باسی نامرزی په یوه نندی گشتی ده کرتیت بیگومان مه به سست راډیو، تله فزیون، روژنامه، گوشارو ساتیلا ت.

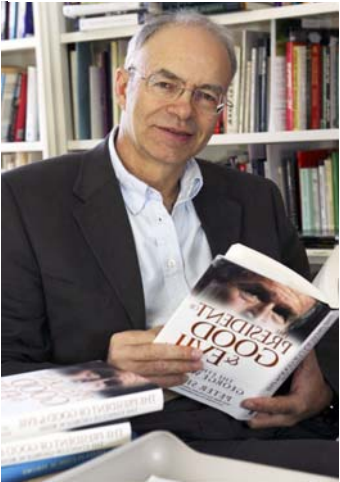
نه رکی نامرزی په یوه نندی گشتی بلاوکردنه وه ی زانیاری یان شایى و سه بران بؤ ژماره په کی زور له خه لک له په که ده رفه تدايه. نه وه به و مانیا شه که نامرزی په یوه نندی گشتی ده رفه تیکه تا نیمه بزاین که چه چو ن سیاسه توانان و ده سه لاتدارانى تر کاروباری خویان به پرتوه ده بن.

نامرزی په یوه نندی گشتی له سر بنه مای په یوه نندی گرتندا دروستکراوه. مه به سست له په یوه نندی گرتن نه وه په که که سه کان په یام راده که بیین و په یوه نندی پیکه وه

ترس و نازادى له نینته رنیتدا

وهرگپړانی: روژی گهل

پروفیسور پینته ر سینگه ر

بؤ فریدوانى مندالان، باه تانه قه ده غه ن و له یاسا به درن و ده بی زینگرانی لیکری.

نه و نمونانه تا چ نه ندازه په که پیوه ندىان به باسه که ی نیمه وه هه یه؟ (ژن

نیستوارت میل) له دا کو کیکردنی کلاسیکانه ی خویا له رامانى نازاد، یوانین

بؤ نه و به سستنه ده لی: گرنگترین به لگه بؤ دا کو کیکردن له نازادى دربرین،

پشتوانیکردن له نه نديشه جوړاوجوره کانه،

دیسکریسی پیچاوه دیریش باشتیرین ریگه په بؤ تاقیکردنه و یان نه گه ر حکومت و

ده سته لات نه نديشه و بؤ چوونه کان له ره خنه ی به رانه ره کانیا ن بیارین، واتای

نه وه په که نه وانه نه ندازه په کی زور وشکو بیناوه رولو بیگانن. نه مه ش به بی سر انجام

به ناوه روکى نه نديشه کان نه وجام ده رین. جا نه گه ر نیمه له گه ل نه و بچوونه

هاوده نگ بین نه و سا په کیک له نمونونه کانی بیل گاتیس له چوارچووه ی دربرینی

نه نديشه دا ده گونجی و ده کرى په یوه ی لیکری. به په که وه سه بری هه رسى

نمونونه کی بیل گاتیس ده که ین، قورمولى لروستکردنی چه کی نه تومی ته کنیکه نه وه که

نه نديشه. له خسته بردن و به لایزیردی مندالانیش نه نديشه نییه. بویه ده کرى یواری

به رفراولونوون و تیکوشانى نه و دووانه به رفه سست بکه ین به بی نه وه ی ریمان

له نازادى نه نديشه ی گرتبی. پر کتیه ترین نمونونه ی بیل گاتیس راگه ی ندرولى

لایه نگرپیه که که بؤ نازیه کانی نه لمانیا ره وانه ده کرى. هه سترکین به وه ی که

بؤچی نه لمانیا راگه ی ندرولى لى لى مابه نه قه دهغه ده کات، کاریکى هینده نژوانییه.

له زور ولاتدا یاسای دننه دان و هاندانى ره گه زه رستی و ده مارگری نه ته وه یی

قه دهغه یه. له گه ل چان نیستوارت میل بؤ دا کو کیکردن له نازادى هاوده نگ ده بین کاتیک

نه و یاسایانه قه دهغه ده کات که راشکاوانه نامازه به نندن و نه فرهت ده دات نه که

مه به سستی سه رکو تکردنی باوه ریک بی. با نه و باوه ره خراپیش بی، نه مه هیج له باسه که

نساگرپى. لایه نگرانی قه دهغه کړدنی نه نديشه ی نازیزم ده توانن به وه یاساو

به یتنه وه که بؤ کو مه لگه په کی به خته وهر نه وه تاقیکراوه ته وه، سه رکه وتوو نه بووه.

ویړای نه مانه باشتیرین به لگه که ده رى بخت نه لمانیا به سه ر پیښنه ی نازیوونى خویا

زالجووه، به رفه راریوونى نه و یاسای که نری هه ر جورده نادان و هاندانیکى ره گه زى و

ده مارگری نه ته وه یی و نازیسى هه په تی، به لام نایا له و ولاته دا نژایه تی هیج ره گه رنک

ناکری؟؟

به هه رشپوه سه رکو تکردنی راپورتدانى روون له ولاتى چین و گواسته نه وه و

ناشکرکردنی زانیاری و هوالله کان به مه به سستی پروپاگنده بی بایه خ نییه،

به لگه گه یاندى زانیاریه کان به هر شونینیک که به مانه وی ره نه ندىکی سیاسى کراوه یه.

نه گه ر بیل گاتیس به راستی له سر نه و باوه ره په که ده بی نینته رنیت نامیژیکى

گواسته وه ی نازادى بی، ده بی گه رهنى نه وه ش بدات که چیرت مایکروسؤفٹ رؤلیک

له کورداره نا په سنده کانی حکومتی چین له نه ستون ناکری.

سه رچاوه:

WWW.globalenvision.org

نه م نوسینه له ۲۰۰۶/۲/۱۴

له مالپه رى کلونانفیسین دن بلاوکراوه ته وه.

راپگات بؤوه ی بیان خویننه وه. نه وه یارمه تیبه کی گه وره په کاتیک نامرزی په یوه نندی گشتی ده سه لاتداران و سیاسه توانان کونترول ده کات که نه وان چی ده کن و چی ناکه ن. له به ر نه وه پرنسیپی گشتی له قانونی نه ساسیدا نوسراوه.

ته نانه ت گه رچی خالی ده ستپیکردن له دیموکراسیدا نه وه په که مرؤف بؤی هه یه به یقیت و بنوسیت نه و جوړه ی که خوی ده په ویت، به لام

پریزه پش (استپانو) هه ن. بؤ نمونونه نین نادریت نه و زانیاریانه ی که ده بنه هه ر شه بؤ سه ر

ناسایش له په ی که مه دا زانیاری سویایى که موری نه نینان لیدراوه،

بلاوکرتنه وه. روژنامه په که بؤی نییه راسته وخؤ درؤ سه بارهت به تاک که پیسی

ده گورتیت سووککردن یان بوختانکردن بلاویکاته وه. هه ر به وچه شنه ش به شى

خزمه تگوزاری، پؤلیس یان نه خو شخانه ناییت کاریکى وابکه ن

زانیاری سه بارهت به تاک بکه ویتته وه ده ست هه ر که سیک که بیان خوینننه وه.

نامرزی په یوه نندی گشتی له دیکتاتوریدا بیگومان نه وه گرینگه نه و

زانیاریه ی که نیمه به ریگای نامرزی په یوه نندی گشتیدا وهر یسه گرین

ناراست نه بیټ، یان له به رامبه ر که س یان گروپیکدا هلویتست وهر نه گرتیت.

به واتایه کی تر نامرزی په یوه نندی گشتی ده بی زانیاری یان به لگه کی بی

ته نانه ت له ناوخوی عیراقیشدا پییان باشه له گه ل عه ره بیکی به عسی سونه

مزه سه بی وه کو صالح مولته ک مشاوه ره و گفتوگو بکه ن له سه ر

داهاوه ی عیراق، چونکه مولته ک پیى باشه پؤسته سیادییه کانی عیراق

عه ره ب بن، نه که نه ته وه په کی دیکه، که چی بیزیان نایه له گه ل نه و کوردانه

دانیشتن و گفتوگو بکه ن که ده یان سالی ته مه نیان له پینا و رزگاری که لی عیراقی

فره نه ته وه و مزه به بدا سه رف کرد... خوزگه نه و پیاوه نیماندرو دلسوزانه ی

عه ره ب و شیعیه کان هه مان پوچیه ت و دلسوزییان نه مایه وه به رامبه ر کورد که

سالانیک بوو له کوردستانه وه جاری شو پشپان نه داو هانی لایه نگره کانی

خویان نه دا، له سه نگره ی شو پشگری و شونینیکى نه مینه وه تیکه یان لى

باده دا... خوزگه دراوسیکانى کوردستانیش نه وه نده به گومان نابوون

به رامبه ر به کورد، خو هیج نه بی کورد له گه ل کومارى نیسلامی نیراندا کومه لى

خالى هاو به شى هه په تورکیاش سووی تایبه تی نه بیئى له چاکه کردن

له گه ل کوردا نه گه ر بیکا، چ له نه وروپا یان به نده رى جیهانه وه بیټ. دیاریشه

نه گه ر گومان و بچوونى نه وان نه بی (حسن نصرالله) په کی لوپنانى بؤچی

ناوى کورد به خراپه نه بات له ته قینه وه کانی سامه را. بؤچی

جه په ی تورکمانى نه ته وه ی کورد به سیټیم نه ته وه داده نى له که رکوک

خوی به په که م. خوزگه ش کورد نه گه یشته باوه رو درنه جامیک که دوا

بریارى خوی بدات له سر په کبوون و په که ده سستی و بووژانه وه ی گانی

شو پشگری و نه ته وه یی له واو سه رجه م تاکه کانی کورد دروست کردنى

بنه ماکانى ناسایشى نه ته وه یی، لایه نى که م تابوانى بیټ به فشاریک بؤ

چاره سه رکردنى کیشه که له بنه ره ته وه،

به عس وه جاغى رو شنه

ماموستا: نه و زاد حوسین محمده

په راوړنو هچ گرنگه که به راو بچوون و داخوازییه کانی نادن... هانته پش و به رزوونى پساویکی که لاهه ره قو شؤقینى مه زه به نه ته وه په رستی و هه کو جه غفرى له فه زای سیاسى و ده سه لاتی حکومى عیراقدا، بؤخوی نیشانه ی بووژانه وه ی برى تاک په وى دیکتاتوریه ت و زولم و زور و نایه کسانى په. خو نه گه ر جوړیک له فشارو گوشارى پای گشتى و بؤنى دیموکراتى نه بووايه و بؤى چوپایه ته سه ر په نگه زور خراپترى بگردایه له ته عریبو ته بعیس نه حفالی، نه هجاره یان نه م یاسای (ته شیع) یشى پیاده بگردایه... نه وه ی سیاسه ته کانی نه م پیاوه به ووردی دیراسه بکات هه ر له کانی کو بوونه وه کانی (تؤپوزسیون) پش پووخانى رژیمه ت تا نه هم رؤی ده سه لاتی خوی، بؤی ده رنه ته کوئى که هیزیکى ده ره کی و ناوه کی پشنگری له م دکتوره نه که ن. له ده روه نه وانه ی که بوونه پالشنت و هاوسؤزى به عس و شکستیان به شو پششى کورد هیئا له حه فتاکان و شکستیان به گفتوگو ی هه شتاکان هیئا و بوونه هؤکارو به شداربووی پروسه ی سووتماکو

به درزیایى میژوی په شى حزبی به عس برکه په که له نه ده بیاتیاندا نادؤزریته وه که به راستى دانپان نابى به بوونى نه ته وه ی کوردو خاک و سنورى کوردستان و حسابى هاوالاى پله په که م بؤ مرؤفى کورد بکه ن. نه گه ر جاروبار لیره و له وى مه ججوور بوویتن جوړیک له دانوستاندن و گفتوگو له گه ل کوردا بکه ن، چه تمن نه وه له زئیر فشارو گوشارىکدا بوونه و نه وه یان وه کو تاکتیکیک بؤ درباربوون له و قهیرانه به کارهیناوه، نه گینا سه ره تایتیرین و ساده ترین مافیان به ره وا نه زانیوه بؤ کورد نه گه ر له زئیر پینمایى و چاودیرى خویان نه بووايه... نه وان هه ر به و شیره گوش کرابوون که به روى پییان دابوو، نه وه ی به (خبز بلئ (نان) قابیلی نه وه په بکوژى یان لایه نى که م زمانى بگردى. هه موو نه وه کانی به عسیش هه مان نه و بگردنه وه یان هه بوو. نینجا سونه بوویت یان شیعیه گرتگ پاراستنى هه یبه تی نوممه ی عه ره بی بووه... ته نانه ت هه ندئى له زؤله کورده کانی زئیر به عسیش که په نگه هیشتا له کوردستان هه ندیکان ده ستیان بړوا هه مان رای عه ره به کانیا ن هه بوو. بویه ده بینن نیستاش دواى نه و هه موو ساله پر له نازادییه چاویان هه لئایه و زمانیان گؤنا ناکات. دان به مافه ره واکانى که لی کوردا بئین و هه ر خوژگه بؤ جارار ده خوان... راسته حزبی به عس وه کو ده سه لات پووخا، به لام نه م دیموکراتی په زمانى هه ندیکى و ادریژ کردووه، ده سه لاتی هه ندیکى و اهرز کردو ته وه، کیسه ی هه ندیکى و اهرز کردووه، که به ته واولى قؤلیان لى هه لکتیشاوه و ابرودوى خه بات و تیکوشانى سه رجه م که لی عیراق و به تایبه تی که لی کورديان خستقته

چاره سه رکردنى کیشه که له بنه ره ته وه،